

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

ODŻYWKI i POŻYWKI

OJCZYSTY – DODAJ
DO ULUBIONYCH

Oba słowa należą do bardzo rozległej i mającej liczne powiązania rodziny językowej wyrazu ŻYC. Bliskim krewnym prastowa ŻYC jest czasownik ŻYWIĆ, który doczekał się licznych potomków (ożywić, odżywić, pożywić, wyżywić i in.) i zanim doszedł do znaczenia ‘karmić kogoś’, oznaczał po prostu ‘czynić żywym’, a więc podtrzymywać lub przywracać życie, lub pozostawiać kogoś przy życiu. Wnukami tego „czyniącego żywym” czasownika ŻYWIĆ są między innymi ODŻYWKI i POŻYWKI. ODŻYWIĄĆ oznaczało dawniej ‘przywracać do życia’, a znaczenie ‘posilać, karmić’ wyłoniło się z przenośnego użycia tego słowa. ODŻYWKA i POŻYWKA zostały utworzone na początku XX w.: ODŻYWKA, czyli strukturalnie ‘to, co ma nas odżywić’, powstała jako tłumaczenie angielskiego nutrient ‘składniki odżywcze’, natomiast POŻYWKA, czyli ‘to, co ma stanowić pożywienie (dla bakterii lub grzybów)’ – jako przekład XIX-wiecznego niemieckiego Nährboden (współcześnie Nährmedium) i historycznie wiąże się z doświadczeniami Ludwika Pasteura i Roberta Kocha.